

VESILAIN MUKAINEN LUPAHAKEMUS

Kuulutuksen julkaisupäivä

1.11.2022

Hakemuksen tiedoksisaantipäivä

Hakemuksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta, eli 8.11.2022.

Hakija Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Asia Temmesjoen alaosan pohjapatoa koskevien päätösten nro 55/00/2 ja 70/11/2 lupamääräysten tarkistaminen ja muuttaminen, Liminka

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Kuvaus hankkeesta ja sen vaikutuksista

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus hakee Temmesjoen alaosan pohjapadon rakentamista koskevien päätösten nro 55/00/2 ja 70/11/2 lupamääräysten tarkistamista ja muuttamista Limingan kunnassa. Hakemus sisältää esityksen muun muassa päätöksellä nro 70/11/2 muutettujen lupamääräysten 1 ja 2 muuttamisesta ja lupamääräyksen 9 kumoamisesta sekä päätöksen nro 55/00/2 lupamääräysten 4–6, 11–15, 17 ja 18 kumoamisesta.

Hakemusasiakirjoihin sisältyy paljon tarkastusvalokuvia. Hakemukseen liitettyjen tarkastuskertomusten jakelulistojen mukaan tarkastuspöytäkirjat valokuvineen on toimitettu tiedoksi rannanomistajille/ tarkastuksiin osallistuneille rannanomistajille. Kiinteistönomistajat voivat halutessaan pyytää heidän kiinteistöjänsä koskevia valokuvamateriaalia aluehallintovirastosta.

Lupamääräyksiin 1 ja 2 haetaan muutosta, koska pohjapatoa on korotettu vuonna 2020 sen painumisen ja kulumisen vuoksi. Pohjapadon korottamisen yhteydessä on parannettu vesiliöiden kulkua padon yli alaluiskaan asennetuilla kivillä. Lupamääräyksiä 1 ja 2 on tarpeen tarkistaa, jotta ne olisivat vuonna 2020 tehdyn korjauksen ja sitä varten laadittujen suunnitelmapiirustusten mukaisia.

Lupamääräyksessä 5 ollut pohjapadon kunnossapitovelvollisuus on ELY-keskuksen esityksessä siirretty lupamääräykseen 3.

Rakennustöiden suorittamista koskevia lupamääräyksiä 4 ja 5 ja 17 haetaan kumottavaksi, koska ne ovat käyneet töiden suorittamisen vuoksi tarpeettomiksi. Venesataman kunnostamista ja kunnossapitoa koskevaa lupamääräystä 6 haetaan kumottavaksi, koska venesatama on luovutettu Limingan kunnalle ja kunnossapitovastuu on samalla siirtynyt kunnalle.

Rantatörmien tarkistamista, vahvistamista sekä rantaeroosion mittaamista ja korvaamista koskevaa lupamääräystä 9 haetaan kumottavaksi muun muassa, koska tarkkailujaksot ovat

hakijan mukaan osoittaneet, että pohjapato toimii rantojen vakauttamisessa, eikä nykyisen kaltaiselle tarkkailu-, korvaus- ja vahvistamisvelvoitteelle ole enää perusteita. Nykyiset rannan muutokset eivät hakijan mukaan johdu 30 vuoden takaisesta ruoppauksesta eivätkä varsinkaan pohjapadon rakentamisesta. Luvan haltija on vahvistanut rantoja viimeksi vuonna 2019. Koko ruoppausalueella on enää vain muutama vahvistamaton ranta, jonka läheisyydessä on rakennuksia. Näillä rannoilla ei hakijan mukaan tähän mennessä ole havaittu mainittavia muutoksia. Myös vahvistetuissa rannoissa muutokset ovat olleet vähäisiä.

Hakijan mukaan vahvistetuissa rannoissa tulevaisuudessa tapahtuvat muutokset on kohtuullista siirtää rannanomistajien vastuulle muun muassa seuraavista syistä: nykyiset muutokset joen rannoissa ovat luontaisia ja riippumattomia ruoppauksesta ja pohjapadon rakentamisesta, ruoppaus ja pohjapato ovat hidastaneet rannoissa tapahtuvia muutoksia ja tuoneet muuta hyötyä rantakiinteistöille, ruoppauksen aiheuttamat vahingot on korvattu ja rannanomistajilla on vesilain ja haetun lupamääräyksen mukaan mahdollisuus saattaa vielä ennakoimattoman vahingon osalta asia lupaviranomaisen käsiteltäväksi. Hakijan mukaan asia tulisi ratkaista lopullisesti ja tarvittaessa antaa tarkastuksissa ja lupakäsittelyssä esiin nousevien kiinteistöjen osalta määräykset rannan vahvistamisesta tai muista toimenpiteistä.

Hakija hakee lupamääräyksen 11 vedenkorkeusasteikkoa koskevaan määräykseen muutosta siten, että vedenkorkeusasteikosta ilmenisi vain pohjapadon ylävedenkorkeus N_{60} -korkeusjärjestelmässä. Samalla ylävedenkorkeutta koskeva määräys siirrettäisiin lupamääräyksen 2 yhteyteen. Lupamääräyksessä 11 määrättyä alavedenkorkeusasteikkoa ei hakijan mukaan ole koskaan asennettu, koska sille ei löydetty sopivaa paikkaa ja asteikkoa pidettiin tarpeettomana. Hakija pitää edelleen alavedenkorkeusasteikkoa tarpeettomana. Vesillä liikkujien päätös padon yli kulkemisesta perustuu silmämääräisiin havaintoihin vedenkorkeuksista ja virtaamista, eikä tieto alavedenkorkeuslukemasta ole hakijan mielestä tarpeellinen. Vesillä liikkujat saavat halutessaan reaaliaikaisen tiedon merivedenkorkeudesta ilmatieteidenlaitoksen verkkopalvelusta.

Lupamääräykset 12–15 ovat korvauksia koskevia lupamääräyksiä, jotka voidaan hakijan mukaan kumota, koska korvaukset on jo maksettu. Lupamääräyksessä 16 oleva ohjaus ennakoimattomista vahingoista on esitetty siirrettäväksi uuteen lupamääräykseen 4.

Samalla hakija on pyytänyt, että asia ratkaistaisiin toistaiseksi voimassa olevilla lupamääräyksillä ilman lupamääräysten määräaikaista tarkistamista. Hakija on perustellut pyyntöään sillä, että vanha vesilaki ei mahdollistanut lupamääräysten määräaikaista tarkistamista muuten kuin säännöstelyhankkeiden osalta 10 a §:n säätämisen jälkeen. Vasta vesilaissa 587/2011 määräaikainen tarkistaminen laajennettiin koskemaan muita kuin säännöstelyluvan määräysten tarkistamista. Pohjapadon rakentamisluvan lupamääräysten tarkistaminen on ilmeisesti oikeuskäytännön perusteella katsottu mahdolliseksi. Menettely on joka tapauksessa ollut jossain määrin poikkeuksellinen kertaluonteisen rakentamishankkeen kohdalla, joka on ollut tarpeen rantojen vakauttamiseksi. Pohjapato toimii tarkoituksessaan hyvin. Lupamääräysten määräaikaisesta tarkistamisesta olisi hakijan mukaan perusteltua luopua.

Hakijan on ehdottanut, että lupamääräykset kuuluvat seuraavasti:

1. Luvan haltijalla on oikeus rakentaa pohjapato Temmesjoen paalulle 33+00. Pato tulee tehdä Maveplan Oy:n laatimien, 12.6.2019 päivättyjen, piirustusten "asemapiirustus ja leikkaukset A-A, E-E, F-F" (liite 11) ja "leikkaukset B-B, C-C, D-D" (liite 12) mukaisesti, ottaen lisäksi huomioon jäljempää ilmenevät määräykset. Suunnitelmaan voidaan tehdä tarpeellisia muutoksia, mikäli ne eivät vaaranna pohjapadon suunnitelman mukaista suojaavaa tarkoitusta eivätkä aiheuta asianosaisen etuun tai oikeuteen kohdistuvia vahingollisia tai haitallisia vaikutuksia.

Padon harjakorkeuden tulee olla $N_{60} - 0,50$ m, harjan leveyden vähintään 3 m, harjan pituuden noin 47 m, ylävirran puoleisen luiskan kaltevuuden noin 1:3 ja alavirran puoleisen luiskan kaltevuuden 1:6 tai loivempi.

2. Pohjapadon yhteyteen on rakennettava jäiden ja kuormituksen kestävä kala- ja veneväylä (monitoimikanava). Väylän vesisyvyyden tulee olla vähintään 0,6 m lukuun ottamatta aikaa, jolloin Temmesjoen virtaama on alle $2,0 \text{ m}^3/\text{s}$. Väylän toimivuuden varmistamiseksi voidaan valmiille rakenteille tehdä muutoksia.

Ylävirran puolella väylän suuaukon yläpuolelle pohjapadon puolelle tulee asentaa vähintään 10 metrin pituinen nivelöity suoja-alue, jotta veneet eivät ajaudu pohjapadon päälle. Puomin pää tulee ankkuroida väylän pohjapadon puoleiseen päätyyn ja vesialueen puoleisessa päässä on oltava painoankkuri.

Veneen vetämiseksi väylän kautta on rakennettava väylän rannanpuoleiseen reunaan uritettu luiska. Raskaampien veneiden vetoa varten tulee rakentaa hakemuksen liitteessä 1 esitetyn, Insinööritoimisto Lauri Eskelisen laatiman työselostuksen "Rakennettavan veneluiskan työselostus, 20.10.2010" ja sen liitepiirustusten mukainen veneensiirtorata. Rakennettavaan veneensiirtorataan voidaan tehdä muutoksia, mikäli ne todetaan tarkoituksenmukaisiksi eivätkä aiheuta asianosaisen etuun tai oikeuteen kohdistuvia vahingollisia tai haitallisia vaikutuksia.

Pohjapadolla on oltava vedenkorkeusasteikko, jossa on oltava helposti luettavissa ylävedenkorkeus N_{60} -korkeusjärjestelmässä.

Pohjapadolla on oltava varoitustaulut ala- ja ylävirran puolella varustettuna tekstillä "Varo pohjapato". Väylä tulee merkitä niin, että myös korkean veden aikana väyläaukon sijainti on selvästi nähtävissä.

3. Pohjapadon ja siihen kuuluvien laitteiden kunto on tarkistettava vuosittain. Luvanhaltijan on ryhdyttävä toimenpiteisiin, mikäli veneliikenne padon ylitse estyy.

Pohjapadon harjan laskiessa korkeuden $N_{60} - 0,50$ m alapuolelle on pohjapato korotettava luvan mukaiseen korkeuteen.

Luvan saaja on velvollinen pitämään pohjapadon siihen kuuluvine laitteineen muutenkin hakemussuunnitelman mukaisessa kunnossa.

4. Mikäli tässä päätöksessä tarkoitettu rakentamisesta aiheutuu sellainen edunmenetykset, jota tätä päätöstä annettaessa ei ole ennakoitu aiheutuvan, voidaan korvausta vaatia aluehallintovirastoon toimitettavalla hakemuksella.

Vahinkoilmoitus

Hakijan mukaan ennakoimattomia vahinkoja ei ole tapahtunut. Ruoppauksesta tai pohjapadon rakentamisesta johtuvia muita vahinkoja ei ole myöskään tapahtunut, joita ELY-keskus ei olisi jo korvannut.

Kuulutuksen ja hakemusasiakirjojen nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja hakemusasiakirjat pidetään nähtävillä **1.11.–8.12.2022** aluehallintovirastojen verkkosivuilla osoitteessa <https://ylupa.avi.fi>.

Muistutusten ja mielipiteiden esittäminen

Muistutuksia hakemuksen johdosta voivat esittää ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea (asianosainen). Muilla kuin asianosaisilla on oikeus esittää mielipiteensä hakemuksen johdosta.

Kirjalliset muistutukset ja mielipiteet voidaan esittää vapaamuotoisesti.

Ohjeet muistutusten tekemiseen

Muistutuksista tulee käydä ilmi seuraavat seikat:

- muistuttajan nimi, postiosoite, mahdollinen sähköpostiosoite ja puhelinnumero
- yllä mainittu hakijan ja hakemuksen nimi sekä diaarinumero **PSAVI/10804/2021**
- mikäli muistutus koskee kiinteistöä, kiinteistön nimi, rekisterinumero, kiinteistörekisterikylä ja kunta (kiinteistötunnus)
- yksilöidyt vaatimukset sekä niiden perusteet
- muistuttajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei muistutusta toimiteta sähköisesti
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa muistutus sähköisesti, selvitys asiamiehen toimivallasta.

Muistutukset ja mielipiteet pyydetään toimittamaan viimeistään **8.12.2022** ensisijaisesti sähköistä muistutuslomaketta käyttäen avi.fi/sahkoiset-lomakkeet tai sähköpostilla (ymparistolupa.pohjois@avi.fi) tai kirjallisina postitse (Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, Ympäristöluvat, PL 6, 13035 AVI). Tieto päätöksen antamisesta (pätöksen tiedoksiantokuulutus) tullaan lähettämään sähköpostitse niille muistutuksen/mielipiteen tehneille, joiden muistutuksesta/mielipiteestä ilmenee sähköpostiosoite.

Kiinteistön osaomistajaa pyydetään toimittamaan tämä tiedoksianto myös kiinteistön mahdollisille muille haltijoille.

Lisätietoja antavat

Ympäristölakimies Marjo Torro, puh. 0295 017 654

Ympäristöneuvos Jaakko Pirttijoki, puh. 0295 017 662

sähköposti: etunimi.sukunimi@avi.fi